

at lejeværdien skulle aftrappes og fjernes, når den nuværende skattereform er udløbet. Men når vi må konstatere, at vi fortsat skal slæbe rundt med denne underlige misundelsesbeskættning af boligejerne, er CD da glad for, at regeringen har fremsat dette forslag, som jo letter pinen for nogle af de hårdest ramte, fordi progressionsknækket bliver hævet, og fordi det i fremtiden bliver indekseret i forhold til udviklingen i ejendomspriserne og ikke i forhold til den almindelige prisudvikling. Så kommer der jo også større ro med hensyn til, hvem der er omfattet af reglerne, og hvem der ikke er det, og det er CD som sagt godt tilfreds med.

Med skattereformen i 1993 var vi med til at sætte lejeværdien ned med en femtedel, og denne gang vil vi også gerne støtte skatteministerens forslag om at gøre lejeværdibeskatningen mindre belastende.

Ole Donner (DF):

Dansk Folkeparti er positivt indstillet over for lovforslag nr. L 157, som i al sin enkelhed går ud på at ændre lejeværdiberegningen, så det ikke længere er lønudviklingen, der skal være beregningsgrundlag for yderligere ændringer i niveaulet for knækket. Det kan vi støtte.

Men vi må selvfølgelig samtidig fastslå, at forslaget ikke ændrer vores principielle holdning til lejeværdien, som vi mener er en urimelig skat. Den skal fjernes, når der er flertal for det, som det også er sagt heroppefra tidligere, og her henholder vi os til den dagsorden, der blev vedtaget i maj sidste år, hvor 89 mandater stod bag et ønske om at fjerne lejeværdibeskatningen helt i løbet af en kort overgangsperiode, som selvfølgelig er nødvendig.

Vi kan altså støtte forslaget.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Med vedtagelsen af dette lovforslag bortfalder den sidste halvseriøse indvending imod lejeværdibegrebet, så jeg går ud fra, at når vi nu har fået vedtaget det, forstummer al kritik af lejeværdien. Lejeværdien er, som mange, mange seriøse økonomer gang på gang har påvist, et meget, meget fornuftigt element i den danske skattelovgivning, der bidrager til, at der er neutralitet mellem de forskellige former for kapitalafkast. Det vil enhver, der sætter sig lidt ind i problemstillingen, erkende.

Jeg har også noteret mig, at fremtrædende folk fra partiet Venstre på et tidligere tidspunkt har været eminente tilhængere af lejeværdibe-

grebet. De er ikke her i salen i dag, men jeg håber, at man nu besinder sig og stopper den særdeles usaglige kritik af lejeværdibegrebet, så jeg synes, der er grund til at være glad i dag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 132: Forslag til lov om afgift af antibiotika og vækstfremmere anvendt i foderstoffer.

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 9/12 97).

Sammen med denne sag foretoges:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 63: Forslag til lov om afgift af antimikrobielle vækstfremmere til dyrefoder.

Af Bent Hindrup Andersen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 7/11 97).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jeg har med interesse gennemlæst forslaget til lov om afgift af antimikrobielle vækstfremmere til dyrefoder, og på flere punkter er det identisk med det lovforslag, jeg selv har fremsat. Jeg har bare ikke været så fantasifuld, at jeg kunne bruge det flotte ord antimikrobiel, men tak for det.

Der er dog især ét punkt, hvor de to forslag adskiller sig betragteligt fra hinanden, og det er selve indretningen af afgiften. Ifølge hr. Bent Hindrup Andersens og hr. Frank Aaens lovforslag skal der betales en afgift af antimikrobielle vækstfremmere på 1,4 kr. pr. g aktivstof, uanset hvilken vækstfremmer der er tale om. Dette vil

alt andet lige betyde, at afgiften vil diskriminere væksthæmmere med et stort tilladt maksimum-indhold i fuldfoder, uden at der egentlig kan siges at være noget belæg for det.

Hertil kommer, at anvendelsen af provenuet er fastlagt til bestemte formål, hvilket indebærer, at lovforslaget skal notificeres for Kommissionen – jeg beklager, men sådan er det. Det vil kunne trække tidspunktet for lovforslagets ikrafttrædelse i langdrag, og det er der efter min opfattelse ikke nogen grund til.

Jeg må derfor, selv om jeg er 100 pct. enig i sigtet med lovforslaget, afvise det på grund af dets uhensigtsmæssige indretning; men jeg vil også sige, at jeg tror ikke, det vil være vanskeligt at få forenet parterne med hensyn til indretningen af afgiften, når vi tager de to forslag og sammenligner dem. Jeg er altså optimistisk på området – bortset fra at vi jo nok ikke kan blive helt enige om, at hver gang der indføres en afgift, skal man bruge pengene igen med det samme. Jeg mener, der her er et godt grundlag for at sige, at vi kan bruge pengene til nedbringelse af gælden til gavn og glæde for de fremtidige generationer – ikke bare af griseejere, men af alle.

Erik Mortensen (S):

Man kan somme tider opleve, at virkeligheden overhaler de intentioner, en regering måtte have, når den fremsætter lovforslag.

I regeringslovforslagets trykte del er der rent faktisk opregnet ikke mindre end 10 forskellige væksthæmmere. Heraf er den ene allerede på nuværende tidspunkt forbudt, og et forbud mod en anden er under kraftig overvejelse, og det er selvfølgelig kun glædeligt, fordi begge lovforslag – både det fra Enhedslisten og det fra regeringen – selvfølgelig har det sigte at nedbringe og helst helt fjerne væksthæmmere i forbindelse med produktion af primært grise, men også af andre husdyr.

Jeg kan kun erklære mig enig med ministeren i, at der rent teknisk er et par ting, der ikke harmonerer; det er selvfølgelig vedrørende forholdet til EU, det er en form for diskriminering mellem de kendte produkter, og det er spørgsmålet om, hvordan man skal pålægge afgiften. Jeg kan også kun erklære mig enig med ministeren i, at det indkomne provenu ved afgiften ikke skal bruges til fremme af bestemte ting, og det er jo ikke det, der er sigtet med regeringens forslag, som jeg tilfældigvis støtter. Sigtet er at sørge for en bedre kvalitet i fødevarerne, og

samtidig bør det vel også siges, at økologien i høj grad blev tilgodeset i forbindelse med vedtagelsen af den seneste finanslov. Men ingen tvivl om, at der ligger det samme bag fremsættelsen af de to lovforslag: frygten for resistens over for visse typer antibiotika. Det er helt oplagt et emne, som vi ikke kan komme uden om.

For mig at se drejer det sig også om spørgsmålet om dyrevelfærd i almindelighed. Der er jo ikke nogen, der bestrider, at de væksthæmmere, man opnår ved at bruge væksthæmmere, i stort omfang også kan opnås ved ændring af fodersammensætningen og ved at ændre produktionsrammerne, hvad enten det drejer sig om staldsystemer eller frilandsprincipper, og jeg synes nok, det er glædeligt at konstatere, som jeg også startede med at sige, at tingene rent faktisk går hurtigt. Så sent som i går erfarede jeg i hvert fald, at kyllingeavlerne om ganske få uger – faktisk mindre end 1 måned – er indstillet på helt at fjerne væksthæmmere i deres produktion, og samtidig erfarede vi, at der rent faktisk findes et naturprodukt som erstatning for disse væksthæmmere, og at det bliver brugt – ganske vist i beskeden omfang, men åbenbart med stor succes – inden for landbruget.

Jeg betragter regeringsforslaget som en hjælpende hånd til landbruget i arbejdet med at komme i gang med at afvikle brugen af væksthæmmere. Når regeringen ikke tager skridtet fuldt ud, er der selvfølgelig nogle lovmæssige grunde til det, og jeg er temmelig overbevist om, at forbrugerne i den sidste ende nok skal hjælpe til med også at få fjernet de sidste.

På den baggrund må jeg anbefale regeringens lovforslag. Jeg anerkender selvfølgelig, at Enhedslistens intentioner er de samme, men jeg må nok opfordre til og anbefale Enhedslisten at stemme for regeringens lovforslag.

Mariann Fischer Boel (V):

Med de to lovforslag fra henholdsvis regeringen og Enhedslisten om afgift på antibiotika og væksthæmmere, vi behandler i dag, har vi et fint eksempel på, at virkeligheden har overhalet lovgivningen; det er jeg helt enig med hr. Erik Mortensen i. Siden lovforslagene gik i trykken, har fødevareministeren nemlig forbudt virginiamycin, der er en af de ti antibiotiske væksthæmmere, som er nævnt i regeringens lovforslag.

Der er også sket andre store fremskridt, siden lovforslaget blev fremsat. Brancherne og land-

bruget har ad frivillighedens vej allerede sikret, at vækstfremmere ikke bruges til kvæg, den 16. januar trådte en omfattende aftale i kraft for hele fjerkræbranchens vedkommende, og fra den 1. marts skal svineproducenter med deres underskrift forpligte sig til ikke at bruge antibiotika til slagtesvin over 35 kg. De landmænd, der af den ene eller anden grund ikke måtte ønske at skrive under på denne aftale, bliver ramt direkte på pengepungen med en lavere afregningspris på slagterierne, så de reelt vil få en lavere pris for deres svin, end hvis de bruger den afgiftsmodel, der ligger i lovforslaget, og det synes jeg er lidt tankevækkende.

I Venstre mener vi nemlig, at en ensidig dansk afgift ikke er det, der skal til for at løse problemerne med brugen af vækstfremmere og risikoen for resistensudvikling og udvikling af krydsresistens over for beslægtede antibiotika, som anvendes til human medicin. Det vil efter vores mening også skabe en falsk tryghed hos forbrugerne, idet det jo er sådan, at importeret svinekød formodentlig en tid endnu vil være produceret ved hjælp af vækstfremmere. Derfor vil vi opfordre, og det bliver jo nok fødevarerministeren, til at sætte alle kræfter ind på at få indført et generelt forbud mod brug af antibiotiske vækstfremmere i hele EU. Det er også en opfordring, der er kommet fra WHO, her ønsker man heller ikke, at der i fremtiden bruges vækstfremmere.

Det er i øvrigt tankevækkende, at diskussionen om afskaffelse af vækstfremmere indtil nu ikke har været på dagsordenen for ministerrådsmøderne, og vi mener bestemt, det haster. Det er jo rent faktisk sådan i dag, at Finland har haft en undtagelse for i hvert fald to vækstfremmere, og den undtagelse faldt væk ved udgangen af 1997. Sverige har et forbehold, der gælder samtlige vækstfremmere, men det forbehold falder væk ved udgangen af 1998, så derfor er en beslutning på området bestemt vigtig.

Blandt andet set i lyset af den diskussion, der er foregået, har Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri også henvendt sig til samtlige kolleger i de øvrige EU-lande for på den måde at være med til at skabe opmærksomhed om problemet fra vores side og ligesom fortælle de andre parlamenters udvalg, at det her skal altså på dagsordenen hurtigst muligt. Jeg kan sige, at vi i dag har fået en tilbagemelding fra det franske parlament, som bakker de danske initiativer op.

Hvis man kigger på de to fremsatte forslag, kan intentionerne måske ved første øjekast virke meget tilfældelige; men jeg finder, at forslagene reelt legaliserer brugen af vækstfremmere, bare man betaler for det. Resistensspørgsmålet, der jo er det store problem, bliver overhovedet ikke løst, så kan jeg overhovedet ikke forestille mig, at Forbrugerrådet kan være særlig tilfreds med denne model til at løse hele vækstfremmerspørgsmålet.

Fra Venstres side vil vi deltage positivt i en udvalgsbehandling for at finde en løsning, der i sidste instans sikrer forbrugeren bedst muligt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er muligt, jeg har misforstået, hvad fru Mariann Fischer Boel sagde om et bestemt område, men for en sikkerheds skyld vil jeg gerne lige spørge om det. Det lød, som om fru Mariann Fischer Boel sagde, at forslaget om afgifter vil modvirke den frivillige aftale med slagterierne, og derfor vil jeg godt spørge fru Mariann Fischer Boel, om det så ikke også er Venstres holdning, at forslaget her og den frivillige aftale supplerer hinanden og gør det uinteressant for landmanden at bruge vækstfremmere.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Jeg håber bestemt ikke, der er noget, der kan modvirke frivillige aftaler. Det ville dog være meget uheldigt, for det er den model, der for nærværende er den eneste reelle fornuftige løsning på spørgsmålet, indtil vi kan få en afklaring i EU om et totalt forbud.

Med hensyn til afregningsprisen betyder det, at de landmænd, der ikke ønsker at skrive under på, at de ikke bruger vækstfremmere til deres slagtesvin, reelt får 20 øre mindre pr. kg og altså reelt får en dårligere pris, end hvis de havde betalt afgiften på vækstfremmere.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Jeg går ud fra, at fru Mariann Fischer Boel er enig med mig i, at vi ikke ensidigt kan forbyde vækstfremmere i Danmark uden at skulle igennem hele EU-møllen. Men hvis det endelig skulle ske på den måde, er der ikke noget i vejen for, at den dag, det sker, fjerner vi også afgiften, og så er den væk helt af sig selv. Det er

kun et spørgsmål om at komme i gang hurtigst muligt.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Nej, jeg er fuldstændig klar over de problemer, der ligger i et EU-forbud, og det er også derfor, jeg sagde i min ordførertale, at jeg mener, det er vigtigt, at fødevareministeren nu accelererer debatten i Ministerrådet, så vi kan få truffet en endelig beslutning, bl.a. på grund af de finske og svenske forhold i sagen. Jeg mener bare, at en afgift på nuværende tidspunkt vil legitimere brugen af vækstfremmere, og det er her, min bekymring kommer til udtryk.

Lene Espersen (KF):

Mange af de synspunkter, Venstres ordfører har givet udtryk for, er noget, jeg vil gentage, for det er også de synspunkter, som har været vigtige for Det Konservative Folkeparti.

Både regeringen og Enhedslisten fremsætter forslag om indførelse af afgifter på brugen af vækstfremmere, og helt overordnet støtter Det Konservative Folkeparti bestræbelserne på at nedbringe forbruget af vækstfremmere i landbruget. Vi anbefaler, at vi på EU-plan skal arbejde for et totalt forbud mod brugen af vækstfremmere, og vi har jo som nævnt allerede fået ét forbud igennem på EU-plan, nemlig mod brug af den antibiotiske vækstfremmer avoparcin, og et lignende forbud er på vej for virginiamycin.

Den af regeringen førte linje, hvor man via videnskabelig dokumentation tvinger et forbud igennem for de antibiotiske typer, er efter Det Konservative Folkepartis opfattelse den rigtige vej at gå. Her er afgifter ganske enkelt ikke effektive nok, og derfor vil vi også anbefale, at fødevareministeren så hurtigt som overhovedet muligt bringer dette synspunkt til torvs. Vi har allerede engang i sidste uge givet udtryk for, at vi mente, det var vigtigt, at der på det landbrugsministerrådsmøde, som bliver afholdt i dag, bliver givet udtryk for, at det er den danske holdning, at vækstfremmere helt skal udfases af EU-systemet, fordi det er den mest effektive måde, og det er derfor en dårlig model, regeringen lægger op til.

Der skal ikke herske tvivl om, at forbruget af vækstfremmere skal nedbringes; men det er altså ikke nødvendigt, at dette sker ved en drastisk forværring af dansk landbrugs konkurrenceevne. Det vigtigste argument er, at afgifter på

vækstfremmere i Danmark jo ikke fjerner vækstfremmerne fra køledisken. Det skader alene danske landmænds konkurrenceevne.

For det andet – og det synes jeg også er et vægtigt argument – vil den klare profil, som fødevareministeren hidtil på Danmarks vegne har stået for, og hvor vi har brugt videnskabelige resultater for at gennemtvinge EU-forbud mod vækstfremmere, nu blive mudret, fordi vi i stedet omgår EU-forbudet med nationale særordninger ved at lave en afgiftspakke. Vi ved godt, vi ikke kan gennemtvinge et EU-forbud uden at have den videnskabelige dokumentation på plads, og så fører man nationale særordninger ind i stedet for. Det synes jeg er synd, for jeg synes, at Danmark med den videnskabelige dokumentation har haft en meget klar profil på EU-plan.

Jeg skal heller ikke undlade at beklage, at landbrugspolitikken i større og større omfang dirigeres fra skatteministerens kontor. Det gavner hverken miljø, dansk beskæftigelse eller dansk landbrug.

Det Konservative Folkeparti havde hellere set, at man havde fulgt rådgivningen fra det udvalg, som fødevareministeren selv nedsatte, og som kom med en flere hundrede sider lang rapport i maj 1997. Det kan i det hele taget undre, hvis antibiotika og vækstfremmere stod så højt på regeringens dagsorden, at man ikke har fulgt udvalgsrapportens anbefalinger. Her anbefaler man nemlig etablering af en registrerings- og rådgivningsordning, der skaber incitamentter til at begrænse forbruget af vækstfremmere. Hvad er begrundelsen for, at regeringen ikke har fulgt udvalgets anbefalinger, hvis man mente det alvorligt med at nedbringe forbruget af vækstfremmere og antibiotika? Det stiller Det Konservative Folkeparti sig meget uforstående over for.

Jeg synes ligesom Venstres ordfører, at det er værd at understrege, at både regeringens og Enhedslistens lovforslag i nogen grad er blevet overhalet indenom af udviklingen, idet både danske slagterier, fjerkræbranchen og kvægsektoren jo allerede har iværksat initiativer, som via frivillige aftaler skal nedsætte forbruget af vækstfremmere. Det synes vi er en langt mere positiv vej at gå, men vi så gerne, at man supplerede det med en ægte rådgivningsordning, sådan at vi fik taget fat de steder, hvor producenterne ikke har godt nok styr på hygiejnen, og hvor der er et overforbrug af vækstfremmere. En sådan model vil efter vores opfattelse

være langt mere effektiv, for jeg er ganske enig i fru Mariann Fischer Boels udtalelser om, at det, at man lægger en afgift på vækstfremmere, er med til at legitimere en fortsat brug af vækstfremmerne.

Derfor vil Det Konservative Folkeparti også gå aktivt ind i arbejdet i udvalget, men vi ser altså helst, at vi viderefører den linje, som var fødevareministerens linje indtil i dag, nemlig at vi arbejder for generelle forbud på EU-plan, fordi det er det, der sikrer danske forbrugere bedst muligt. Det er en meget halvhjertet løsning, man kommer med, ved bare at lægge en ensidig national afgift på vækstfremmere og antibiotika.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu har både Venstre og De Konservative sagt, at en afgift på vækstfremmere vil legitimere brugen af vækstfremmere. Jeg synes, det er et meget, meget kringlet argument. Vi er alle sammen enige om, at et forbud – et altomspændende, verdensomfattende forbud – selvfølgelig ville være udmærket, men der er en horisont måske på 10 eller 15 år, før sådan noget kan effektueres, og hvad er da mere naturligt, end at vi i den mellemliggende periode, hvor de pågældende vækstfremmere er tilladt og altså legitime, vil give et signal og sige: Hvis I vil bruge det her, så må I betale en afgift?

Jeg synes, det er et kringlet argument at sige, at afgifterne legitimerer brugen, når nu brugen er legitim. Den er jo ikke forbudt.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Til fru Elisabeth Arnold. Nej, det er fuldstændig rigtigt, at det i dag ikke er forbudt at bruge visse typer vækstfremmere. Det er forbudt at bruge Avoparcin nu. Jeg tror, at det, som både fru Mariann Fischer Boel og jeg mener med at legitimere, er, at det er en meget dårlig sag, når vi møder op nede i EU-systemerne og siger, at vi vil have de antibiotiske vækstfremmere væk fra markedet, og den danske minister så samtidig siger, at staten indtil videre lige så godt kan tjene fedt på det, og så begynder vi at tage afgifter på det. Det er da en meget bedre argumentation at sige, at vi bruger alle vores kræfter på videnskabelige undersøgelser, som kan dokumentere, at dette her kan skabe resistensproblemer hos mennesker, og så bruge det argument til at få et forbud igennem.

Jeg mener, at det, at man drager skattepolitikken ind i det, er med til at sige, at Danmark har accepteret, at vækstfremmere er kommet for blive, og at det bliver en del af vores finansbudgetter for årene, der kommer. Så på den måde er det en legitimering.

Jeg vil også sige til fru Elisabeth Arnold, at det med de 10-15 år jo ikke er rigtigt, for som fru Mariann Fischer Boel også gør opmærksom på, gør vi alt, hvad vi kan, for at få et forbud igennem, og der er i hvert fald noget, der tyder på, at tingene går hurtigere end 10-15 år. Vi kan håbe på, at vi inden for et år kan få de fleste af dem ud af markedet.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det var en bemærkning i fru Lene Espersens svar her sidst, hvor fru Lene Espersen sagde: I mellemtiden kan staten tjene fedt på det. Og det er jo rigtigt, at det ligger der i skatteministerens oplæg. Men jeg har også bemærket, at der i Enhedslistens oplæg ligger en fornuftig provenuanvendelse, og mit spørgsmål er så: Betyder bemærkningen fra fru Lene Espersen, at De Konservative er villige til at gå ind og se positivt på, at man fastlægger anvendelsen af provenuet, f.eks. som Enhedslisten foreslår?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Min vinkel på det er måske lidt anderledes end hr. Kristen Touborgs, for jeg synes ikke, staten skal tjene fedt på dette her. Jeg ville synes, det var glimrende, hvis der overhovedet ikke kom noget provenu ved denne her afgift, nemlig fordi folk holdt op med at bruge vækstfremmere. Derfor synes jeg, det er forkert af Enhedslisten, at de allerede anvender provenuet, et provenu, som man i virkeligheden slet ikke burde have.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Det var lige nøjagtig den samme bemærkning. Vi kan godt få staten til at tjene nul kroner, selvfølgelig. Vi kan bare opfordre producenterne til at lade være med at anvende stoffet. Så er der ikke nogen afgifter.

Jeg vil også gerne gentage, hvad jeg sagde i min ordførertale, at jeg mere betragter dette her som en hjælpende hånd til at gå i den rigtige retning, så der er såmænd ikke noget i vejen for den videnskabelige dokumentation osv. Den arbejder jeg selvfølgelig helhjertet på hele vejen

igennem, men som jeg sagde, er dette her en hjælpende hånd. Den sidste hjælpende hånd er jeg helt overbevist om at forbrugerne nok selv skal give, og så bliver statens provenu rent faktisk nul i løbet af ganske kort tid.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg kan svare ganske kort på spørgsmålet om et eventuelt provenu: Det Konservative Folkeparti mener ikke, at afgifterne er vejen frem. Vi mener, man skal arbejde for et forbud på EU-plan, og derfor er det for os en totalt omsonst diskussion, om pengene skal bruges til det ene eller det andet, eller hvordan danske landmænd opfører sig.

Derfor synes jeg, vi må holde fast i, at det danske Folketing arbejder for, at vi får dette her udfaset på EU-plan. Det er den eneste måde, vi sikrer forbrugerne bedst muligt, for jeg går da ud fra, at nogle af de ordførere, der har stillet spørgsmål til mig, er enige i, at vi skal overholde reglerne for det indre marked. Vi bringer dansk landbrug i en uheldig konkurrencesituation ved at satse på en afgift, fordi man ikke vil arbejde hårdt nok for et forbud.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne begynde min ordførelse med et par bemærkninger til fru Elisabeth Arnold, som siger, at der helst ikke skulle komme noget provenu ud af dette her. Det er jeg da helt enig med fru Elisabeth Arnold i, men jeg må godt nok sige, at med det, regeringen lægger op til, er der vel næppe nogen med bare nogenlunde indsigt i dansk svineproduktion, der forventer, at man ophører med at bruge vækstfremmere til smågriseproduktion. Det er der vist ikke ret mange der tror med de staldsystemer, vi har i øjeblikket. Derfor vil der helt sikkert komme et rimelig stort provenu. Hvor stort skal jeg nok lade være med at gisne om.

Det andet, jeg gerne vil sige, er til fru Lene Espersen, med hensyn til at De Konservative vil have et forbud. Det vil vi jo alle helst; det skal der ingen tvivl herske om. Men når fru Lene Espersen siger det, hvad er det så, man vil gøre så længe? Vil man bare sidde med foldede hænder og afvente, at vi får et forbud igennem et bureaukratisk EU, som vi godt ved det kan tage en del tid at nå igennem med? Hvad mon De Konservative agter at gøre i mellemtiden? Skal vi da bare blindt køre videre og så i øvrigt lave resistente bakterier med den risiko, det vil-

le indebære for befolkningen? Brugen af vækstfremmere har en række utilsigtede følgevirkninger. Nogle af dem er klart dokumenteret, andre er blot sandsynliggjort, men der er absolut belæg for at gribe ind over for det omfattende forbrug af antibiotiske vækstfremmere.

Jeg vil af sproglige hensyn lade være med at anvende Erhedslistens overskrift, for jeg tror ikke, mit vestjyske egner sig til det. Jeg vil nøjes med fremover at fordanske det og kalde det for vækstfremmere.

Det bedste vil klart være et forbud, men da EU's regler efter al sandsynlighed forbyder det, vil jeg sige, at det næstbedste tiltag er at gøre det til en tvivlsom forretning for bonden at anvende vækstfremmere. Det kan der overhovedet ingen tvivl være om. Men jeg vil gerne pointere, at vi også mener, at fødevareministeren fortsat af alle kræfter skal arbejde hen imod et forbud så hurtigt som overhovedet muligt.

Der er ikke enighed i de to forslag om afgiftsniveauet. Det skal stå helt klart, at SF ønsker afgiften sat på det højeste niveau, som EU vil godkende. I landbruget har man langt om længe indset, at det er nødvendigt at begrænse forbruget af vækstfremmere. Man har indgået en frivillig aftale om, at slagtesvin ikke skal have vækstfremmere efter den 1. marts, og ellers er det i hvert fald med nogle sanktioner, som vi har diskuteret.

Jeg finder, det er godt, at landbruget endelig har taget denne beslutning. Det er bare ikke godt nok. Tilbage står nemlig inden for svineproduktionen forbruget af vækstfremmere til smågrise op til 30-35 kg levende vægt, og det har landbruget ikke selv foreslået indgreb imod. Regeringens forslag til afgiftsniveau på dette område vil sandsynligvis ikke nedsætte forbruget væsentligt, idet en udgift på en 3-4 kr. pr. gris næppe vil få svineproducenterne til at ændre adfærd.

Det virkelige problem er nemlig en kombination af for tidlig fravænnelse af smågrise og de produktionssystemer, der er de fremherskende, samt en høj belægningsgrad. De forhold kan imidlertid ikke løses ved de forslag, der ligger her. Det må vi se på i anden lovgivning, og der er vel en god mulighed for, at vi snart kommer til at se på det, idet jeg har forstået, at Strukturudvalgets betænkning foreligger inden for rimelig kort tid.

SF er positiv over for forslagene. Så må vi under udvalgsbehandlingen diskutere afgiftsniveau og provenuanvendelse.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Først for lige at aflive én myte omkring EU-systemet. Hr. Kristen Touborg sagde, at EU-systemet arbejder noget så bureaukratisk, hvad det her angår. Det er ikke rigtigt. Det er et af de steder, hvor EU-systemet arbejder fantastisk effektivt, og hvor det virkelig kommer forbrugerne til gode. Sagen er den, at i det øjeblik man har den videnskabelige dokumentation på plads – vi havde det med Avoparcin, vi har det nu med Virginiamycin – går der seks måneder, til der er et EU-forbud på plads. Det vil jeg ikke kalde bureaukratisk, i forhold til hvor lang tid vi ofte bruger i Folketinget til at behandle lovforslag. Det er ganske effektivt.

Så vil jeg gerne stille hr. Kristen Touborg et spørgsmål. Hr. Kristen Touborg siger, at en afgift vil være et skridt i den rigtige retning. Jeg går ud fra, at hr. Kristen Touborg er enig med Det Konservative Folkeparti i, at vi har et indre marked. Det kan vi ikke gøre noget ved. Varerne flyder frit over grænserne. Hvad vil der ske, hvis der kommer en afgift? Danske landmænds konkurrenceevne vil blive forringet. Vi vil få sværere ved at afsætte vores produkter i udlandet. Vi vil få sværere ved at afsætte dem på hjemmemarkedet, fordi produktet bliver dyrere.

Hvad er så effekten af en afgift? Den er præcis det modsatte af det, som regeringen og hr. Kristen Touborg gør sig til talsmænd for. Det, det vil betyde, er netop, at udenlandske landmænd, som ikke har disse afgifter på væksthjælpere, vil lade deres varer flyde ind over grænsen, og deres produkter vil også blive billigere på deres egne hjemmemarkeder.

Rent faktisk er det sådan, at dette her kan trække i præcis den modsatte retning. Derfor ville det have været langt, langt bedre at bruge rådgivningsmodellen, hvor man ikke skader konkurrenceevnen, men hjælper de få landmænd, der ikke har styr på tingene. Det havde været en meget mere effektiv metode, hvis det, man vil, er at nedbringe den samlede mængde væksthjælpere på EU-plan, sådan at danske forbrugere var bedre stillet.

Det vil jeg gerne have hr. Kristen Touborgs svar på.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det vil jeg gerne svare på.

Nu må jeg jo ikke stille spørgsmål til fru Lene Espersen, men jeg har jo lov at undre mig over

hendes varme bemærkninger i forsvaret for dansk konkurrenceevne og over det helt forfærdelige i den konkurrenceforvridning, en afgift giver. Så kan man jo undre sig over, om den frivillige aftale virker ret meget anderledes. Nu må jeg ikke spørge fru Lene Espersen – det skal jeg nok undlade – men man har jo lov at undre sig over, at de to ting skulle virke så forskelligt.

Fru Lene Espersens egentlige spørgsmål til mig var, om man forringer konkurrenceevnen i det indre marked. Det er jeg slet ikke så sikker på at man gør. Det gør man selvfølgelig ud fra en teoretisk synsvinkel, og hvis man forudsætter, at grundelementerne er de samme.

Men jeg tror, fru Lene Espersen har overset, at en af de måder, som væksthjælpere også virker på, er, at de kan skjule, hvis foderet ikke er alt for godt. Foderstofvirksomhederne har muligheden for at blande væksthjælpere i foderet, hvis det skulle have en tanke, og så sker der ikke så forfærdelig meget ved det. Derfor er min påstand, indtil andet er bevist, at de, der har mest ud af, at vi bruger væksthjælpere, i virkeligheden er foderstofvirksomhederne, for det har ikke den store katastrofale virkning, hvis der skulle være noget foder, der ikke er helt af høj kvalitet.

Derfor har fru Lene Espersen ikke ret i det med konkurrenceforholdet, og det skal også ses ud fra det forhold, at det er et meget lille beløb, man tjener ved at bruge væksthjælpere.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg tror ikke, det er nogen ordfører, der har nævnt det før mig, men jeg kan muligvis have været distraet på et tidspunkt, men det drejer sig jo først og fremmest om forbrugerkrav. Det drejer sig om, at forbrugerne er utrygge ved den måde, der bliver fremstillet madvarer på i Danmark. De er uvidende om, hvad der bliver puttet i foderstofferne, de bryder sig ikke om den måde, hverken dyr eller planter bliver behandlet på i det danske landbrug, og derfor er der forbrugerkrav om, at der skal være rene varer, der skal være god dyrevelfærd, og der skal være ansvarlige fødevarerproducenter, dvs. ansvarlige landmænd, ansvarlige foderstof-fabrikanter.

Det tror jeg faktisk de fleste herinde er enige om, men man er måske ikke helt enige om de midler, man skal bruge for at opnå denne virkning. Uanset hvilke virkemidler man bruger, så betyder disse krav fra forbrugerne, at landbruget bliver presset til at levere noget andet end

det, de gerne ville, hvis de bare fik frit løb. Landbruget vil selvfølgelig sætte deres effektivitet i højsædet, gå efter de billigst mulige varer på den hurtigst mulige tid, og vækstfremmere er et af de enkeltelementer, som producerer flere kilo spiseligt kød på kortere tid, end man ellers ville få. Det er noget af det, som forbrugere bl.a. opponerer mod, og jeg synes, det er en rimelig opposition. Jeg synes, det er fornuftigt af forbrugere at stille nogle krav.

Vi har så fra politisk hold tre forskellige principper, tre forskellige virkemidler, vi kan bruge:

Vi kan forbyde vækstfremmerne. Det tager tid at forbyde dem, bl.a. fordi det skal dokumenteres, at de pågældende vækstfremmere er skadelige, f.eks. med henblik på at fremme resistens over for parallelt virkende humane antibiotika. Der skal altså være en form for dokumentation for, at man kan forbyde dem.

Så kan vi bruge afgifterne, som jeg synes er et udmærket virkemiddel, og så kan man bruge frivillige aftaler, som også fru Mariann Fischer Boel har beskrevet ganske udmærket. Problemet med de frivillige aftaler er jo netop, at de er frivillige, og at der er nogle, der står uden for de frivillige aftaler. Og de, der står uden for de frivillige aftaler, bør også på en eller anden måde mærke snerten fra vores side, at vi ikke synes, det er nogen god idé at tilføre disse tilsætningsstoffer til foderet.

Derfor kan jeg ikke se, at hverken frivillige aftaler eller afgifter på nogen måde har nogen positiv effekt på konkurrenceevnen. Begge dele er jo noget, der påvirker landbrugets konkurrenceevne, begge dele trækker jo i den for landbruget uheldige retning, nemlig at konkurrenceevnen bliver nedsat. Det er jo imidlertid et vilkår, landbruget må leve med, at forbrugere simpelt hen opponerer mod den måde, der bliver lavet fødevarer på her i landet.

Det vil fra radikal side være et ønske at få udfaset vækstfremmerne totalt, og jeg kan ikke se andet, end at frivillige aftaler og afgifter er to virkemidler, som tager hinanden i hånden, som hjælper hinanden til at få det her til at gå noget hurtigere. Allerbedst ville jo være, hvis alle landmænd i hele Europa og for den sags skyld i hele verden af sig selv bare holdt op med at bruge disse vækstfremmere. Så god er verden jo imidlertid ikke.

Derfor synes jeg, at vi gør en god gerning her ved dels at pålægge afgifter og dels at sige: O.k., hvis der er frivillige aftaler i landbruget, som forbrugere kan gennemskue ved hjælp af

mærkningen og ved hjælp af den oplysning, der er omkring disse ordninger, så synes vi, det er helt udmærket. De to ting tager hinanden udmærket i hånden, og som jeg sagde før, har vi ikke noget imod, hvis der ikke kommer noget provenu af dette afgiftsforslag. Hvis det manglende provenu betyder, at landmændene simpelt hen holder op med at bruge disse vækstfremmere, så er det helt fint for os. Så har vi nået målet, og det er det, det handler om.

Niels Højland (FP):

Der er intet nyt under solen. I Luthertiden betalte man aflad for at undgå at komme så lang tid i skærsilden, og her under skatteministerens betaler man en afgift, og så må man godt bruge vækstfremmere.

Så hørte jeg en tidligere ordfører, fru Elisabeth Arnold, tale om forbrugere. Jamen det er netop også forbrugere, der bliver snydt her. De bliver narret, de får stukket blå i øjnene. Mange af dem hører i debatten om vækstfremmere, at de nu bliver forbudt, der bliver lavet frivillige aftaler, og der kommer afgift på. Men der bliver ved at være kød i kølediskene, der indeholder rester af vækstfremmere. Det er der ingen tvivl om.

Og hvis det virkelig er skadeligt og det kan skabe resistente bakterier, er det jo en skandale, at man ikke forbyder vækstfremmere på antibiotisk basis, og at vi skal ligge på halen og på knæ for EU og ikke vil forbyde det på grund af en sag. Jamen hvis vi mener, at de er så farlige, som vi er mange der tror de er, så skal de da væk fra markedet. Antibiotika skal kun bruges i forbindelse med sygdomsudbrud. Det er helt klart. Der kan man aldrig undgå at bruge dem, men man skal ikke bruge dem kontinuerligt og så legalisere dem ved at lægge en afgift på dem.

Det er da ærlig snak af skatteministeren, når han siger, at det ikke er noget, der skal tilbageføres til landbruget, og det bare skal bruges til et eller andet i forbindelse med finansloven. Det er en skatteskrue, der igen er fundet, og som ikke vil nedsætte forbruget af vækstfremmere væsentligt og i hvert fald slet ikke garantere forbrugere kød frit for vækstfremmere.

Fru Elisabeth Arnold var også inde på, at kødet måske kunne mærkes. Jamen det bliver ikke mærket. Det ligger fortsat i køledisken, ligesom det har gjort hidtil, og forbrugere har ingen garanti for at slippe for at købe den slags kød. Det er bare et spørgsmål om at få nogle

afgifter i kassen og ikke et spørgsmål om at sikre forbrugerne sunde fødevarer.

Vi vil selvfølgelig følge det her forslag under udvalgsarbejdet, men det var bedre, om man virkelig tog tyren ved hornene og sagde, at man ikke måtte bruge antibiotiske vækstfremmere i foderstoffer, undtagen hvis det blev ordineret af dyrlæge i forbindelse med sygdomsudbrud.

Ole Donner (DF):

De to lovforslag, vi behandler her fra henholdsvis regeringen og Enhedslisten, går jo ud på at pålægge en afgift for brugen af vækstfremmere.

Vores grundholdning i Dansk Folkeparti er den, at brugen af vækstfremmere enten skal begrænses gennem forbrugernes efterspørgsel, eller hvis lovgiverne mener, at brugen af vækstfremmere er helt tåbelig, at man så må forbyde brugen af det. At lægge afgift på det her område får karakter af, at det ikke er så slemt at bruge vækstfremmere, bare statskassen samtidig får nogle penge ind.

Men jeg kan godt lide ministerens bemærkning i den skriftlige fremsættelse, hvor ministeren gør opmærksom på, at forbruget af vækstfremmere kan falde som følge af forbrugerønsker. Det er lige vores kop te. Det er det, vi mener, og vi mener, man burde gøre noget mere for at komme med nogle oplysninger til forbrugerne, så man ikke efterspørger kød, hvor der er brugt vækstfremmere.

Vi er klart imod begge forslag.

Formanden:

Hr. Bent Hindrup Andersen som ordfører for forslagsstillerne til L 63.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Dels skal jeg komme med nogle replikker til de ordførere, der har kommenteret vores lovforslag, og dels skal jeg kommentere regeringens lovforslag på Enhedslistens vegne.

Først til de kommentarer, der har været til vores forslag: Jeg vil gerne indledningsvis sige, at baggrunden for, at vi fremsætter det, er, at vi desværre via vores medlemskab af EU ikke er i stand til at gennemføre en rimelig forbudspolitik på dette område.

I den forbindelse kan man sige, at der rigtig nok lige er taget initiativ til forbud mod virginiamycin fra regeringens side. Men der er ikke taget noget initiativ i forhold til tylosin, som i virkeligheden er langt, langt, langt mere omfattende og problematisk, også i forhold til den

humanmedicin, som den risikerer at gøre virkingsløs. Danmark har haft den holdning, at det aldrig nogen sinde skulle have været indført, men vi er blevet påtvunget tylosin i 1982 på grund af vores EU-medlemskab.

Tylosin er den mest omfattende af vækstfremmerne, og den er forbudt i Sverige, og den er en af de to antibiotiske vækstfremmere, der også er forbudt i Finland. Derfor deler jeg fuldt ud synspunkt med de ordførere, der siger, at vi bør have et forbud. Men når man så hører de samme ordførere sige, at det eneste saliggørende her i verden er, at EU får kompetence på flere og flere områder, så synes jeg, det virker meget dobbeltmoralisk.

Her synes jeg egentlig, at fødevarerministerens argumentation er klarere. Han siger, at det har vi accepteret, og derfor fører man en formel politik, der går igennem EU og opgiver, at vi herhjemme kan lave et nationalt forsvar for vores folkesundhed og vores veterinære forhold.

Når det er sagt, vil jeg sige, at jeg synes, det er helt uacceptabelt, at vi i dag tillader tylosin, og når jeg foreslår, at vi lægger en afgift på, så er det ikke, fordi jeg er imod forbudet, men så er det, fordi mange af dem, der taler for forbudet, jo er dem, der svinebinder os til EU's diktater, når det drejer sig om, at vi ikke selv skal kunne være herre i eget hus, når det drejer sig om at sikre ordentlige fødevarer.

Med hensyn til nogle af de andre ting, der er kommet frem: Der bliver sagt, at man vil afstå fra det, fordi det er et rent skatteobjekt. Jeg vil da gerne sige, at det standpunkt deler jeg sådan set. Hvis det bare er for at dække et hul i statskassen, så er det ikke så afgørende for mig at få lavet den her afgift, medmindre den har en helt entydig adfældsregulerende effekt.

Vi har lagt os på et niveau, der er lidt højere end regeringens. Grunden til, at vi har gjort det, er, at vi siger, vi skal gå så højt, som det ærede EU tillader. Det vil sige, vi erkender, at vi skal gøre, hvad vi kan for at udnytte vort råderum inden for EU. Derfor vil jeg gerne spørge regeringen og skatteministeren, hvad grunden er til, at de ligger på et niveau, der ganske vist ikke er meget lavere, men som er noget lavere end det, som vi har foreslået i Enhedslisten.

Når nu vi har med afgiften at gøre, er motiveringen for, at vi er meget ivrige for at sige, hvad tilbageføringsmidlerne skal gå til, at en afgift ikke skal få den modsatte effekt. Det var sådan, da man i Sverige indførte forbudet mod

brug af antibiotiske vækstfremmere, var der umiddelbart efter en voldsom stigning i brugen af antibiotika i behandlingen i svinestalde. Det var, fordi man ikke samtidig fik sat fokus på at omstille staldsystemet, sådan at man kunne bruge det uden vækstfremmere.

Og jeg vil gerne sige til skatteministeren – jeg vil ikke forlange, at skatteministeren skal gå ind i en debat, og det var måske bedre, hvis det var fødevareministeren – at hvis man følger den linje, man brugte i Sverige, og blot forbyder brugen af antibiotiske vækstfremmere, så får man et højere forbrug af penicillin og antibiotika. Det vil sige antibiotika fra andre områder, f.eks. systematisk behandling af smågrise ordineret af en dyrlæge. I Sverige var det svært at se, at der var et fald i det samlede forbrug af antibiotika.

Det er for at undgå den situation, at vi har peget på, at de afgifter, der kommer ind, skal bruges til hjælp til omstilling af staldsystemerne, sådan at man kan gebærde sig uden brug af vækstfremmere. For mig at se er det ikke alene for at få en højere miljøeffekt ud af det og derigennem at få endnu flere til hurtigere at omstille til staldsystemer, hvor man ikke bruger antibiotiske vækstfremmere, men det er simpelt hen også for at undgå, at det ikke skal få den modsatte effekt.

Det synes jeg skatteministeren skulle tage med hjem og meddele fødevareministeren. Så håber jeg, vi får en drøftelse af det under udvalgsbehandlingen. Der er for mig at se et klart, klart formål med brugen af afgiftsprove-nuet til netop omstillingen.

Med hensyn til hvordan man skal beregne afgiften – om man skal bruge det system, som er fremlagt af regeringen, eller det, som Enhedslisten har fremlagt – vil jeg sige, at det mere er et spørgsmål om en faglig vurdering. Jeg kan sige, at grunden til, at vi har valgt det system, vi har valgt, nemlig at afgiften beregnes af aktivstoffet, er, at vi vil gøre det enkelt. Der sker selvfølgelig altid det, når man gør tingene enkle, at det godt kan gå hen og blive lidt uretfærdigt.

Men man kan jo sige, at det er den samme model, som vi har været med til at lave på pesticiderne sammen med regeringen. Der kan man tale om, at den er virkelig uretfærdig, hvis det endelig var, man skulle tale om en afgift, der rammer forkert. Når den går generelt på aktivstoffet, som den gør dér, så rammer den jo de brede spektrede pesticider på samme måde

som dem, der er målrettede. Hvis man endelig skal sige, at der er nogle pesticider, der er lidt mindre spild ved end andre, så er det dem, der er målrettet mod nogle særlige forhold. Og det er de nyeste, og det er dem, der er patent på, og derfor er det de dyreste, og dem holder de sådan set ude af markedet. Derfor vil jeg sige, at det virker lidt underligt, at man skal lave systemet så kompliceret, som det er her. Men lad os kigge på det. Det skal ikke være det, der forhindrer, at der kommer en aftale på det her område så hurtigt som muligt. Det er jeg da helt enig i.

Men jeg håber også, at regeringen vil lytte til, at der er et vist formål med at få brugt prove-nuet. Det er at undgå, at det får en negativ effekt ved, at der pludselig bliver et større antibiotikaforbrug, som det skete i Sverige, og derudover at få speedet omstillingen og omlægningen op, og det kræver bl.a. nyinvesteringer i staldsystemer og driftssystemer. Hvis man giver pengene som tilskud til det, så får man altså den tredobbelte effekt ud af afgiftsprove-nuet. Det er jo det, der er vores hensigt med at accelerere og speede afviklingen af vækstfremmerne op, så de kommer ud af dansk husdyrproduktion, og det er især svin og fjerkræ, vi tænker på.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om inddrivelse af gæld til det offentlige og om genoptagelse af et udvalgsarbejde vedrørende indstilling om løsningsforslag til næringskarantæne.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.
(Fremsat 4/11 97).

Forslaget sattes til forhandling.